

Näringsdepartementet

Rättssekretariatet

Rättssakkunniga Sara Ahmed

sara.ahmed@regeringskansliet.se

Telefon 08-405 13 59

Tillväxtverket	
Regelrådet	
Ank	2015 -09- 28
Dnr	RR 2015-000315

Kompletterande promemoria: Kameraövervakning vid åteljakt efter vildsvin**Remissinstanser:**

1. Kammarrätten i Stockholm
2. Göteborgs tingsrätt
3. Justitiekanslern
4. Polismyndigheten
5. Brottsförebyggande rådet
6. Datainspektionen
7. Länsstyrelsen i Dalarnas län
8. Länsstyrelsen i Gotlands län
9. Länsstyrelsen i Gävleborgs län
10. Länsstyrelsen i Hallands län
11. Länsstyrelsen i Jämtlands län
12. Länsstyrelsen i Kronobergs län
13. Länsstyrelsen i Norrbottens län
14. Länsstyrelsen i Skåne län
15. Länsstyrelsen i Stockholms län
16. Länsstyrelsen i Uppsala län
17. Länsstyrelsen i Värmlands län
18. Länsstyrelsen i Västernorrlands län
19. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
20. Länsstyrelsen i Örebro län
21. Uppsala universitet
22. Naturvårdsverket
23. Regelrådet
24. Skogsstyrelsen
25. Statens jordbruksverk
26. Sveriges lantbruksuniversitet
27. Civil Rights Defenders

28. Djurens rätt
29. Friluftsförbundet
30. Förbundet Sveriges Småbrukare
31. Jägarnas Riksförbund
32. Lantbrukarnas riksförbund
33. Naturskyddsföreningen
34. Skogsindustrierna
35. Sveaskog Förvaltnings AB
36. Svenska Jägareförbundet
37. Svenskt Friluftsliv
38. Sveriges Advokatsamfund
39. Sveriges Jordbruksarrendatorers Förbund
40. Sveriges Jordägareförbund
41. Viltskadecenter
42. Världsnaturfonden

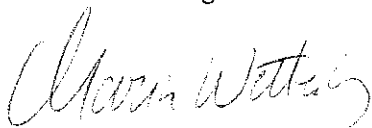
Promemorian utgör en komplettering till betänkandet *Vildsvin och viltskador – om utfodring, kameraövervakning och arrendatorers jakträtt (SOU 2014:54)*. Den innehåller en kompletterande analys och förslag till vissa författningsändringar i kameraövervakningslagen (2013:460).

Remissvaren ska vara inkomna till Näringsdepartementet **senast den 24 november 2015**. Vi ser gärna att ni skickar remissvaren per e-post, helst både i word – och PDF-format till n.registrator@regeringskansliet.se.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För andra remissinstanser innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Vid eventuella frågor avseende remissen kontaktas i första hand rättssakkunniga Sara Ahmed.

Maria Wetterling
Departementsråd

Näringsdepartementet*Rättssekretariatet**Rättsakkunniga**Sara Ahmed**Telefon +46(0)8-405 13 59**Mobil +46(0)72-717 27 66**E-post sara.ahmed@regeringskansliet.se***Komplettering av SOU 2014:54, Vildsvin och viltskador – om utfodring, kameraövervakning och arrendatorers jakträtt**

Bakgrund

Den dåvarande regeringen beslutade den 19 juli 2012 att tillkalla en särskild utredare för att se över den svenska jaktlagstiftningen i syfte att få till stånd dels en modern jaktlagstiftning med tydlig systematik och moderna bestämmelser, dels ett förbättrat genomförande av Sveriges EU-rättsliga åtaganden (dir. 2012:77). I oktober 2013 överlämnade utredningen ett delbetänkande med en utvärdering av det centrala myndighetsansvaret för jaktfrågor.

I tilläggsdirektiv den 13 juni 2013 gavs utredaren i uppdrag att också utreda möjligheten att införa ett undantag från tillståndsplikten för övervakningskameror för viltövervakning enligt förslaget till kameraövervakningslag (dir. 2013:66). Uppdraget skulle enligt direktiven redovisas i ett delbetänkande tillsammans med frågan om utfodring av vilt enligt det ursprungliga uppdraget.

I ett särskilt delbetänkande redovisade utredningen den 7 juli 2014 uppdraget avseende frågorna om utfodring av vilt, kameraövervakning av vilt och arrendatorers rättsliga ställning (SOU 2014:54).

I betänkandet har utredningen bl.a. föreslagit att det i stället för ett tillståndsförfarande ska räcka med en anmälan till länsstyrelsen för att få sätta upp en övervakningskamera vid en vildsvinsåtel. Detta skulle enligt utredningen medföra flera förenklingar för den enskilde jägaren i syfte att effektivisera vildsvinsjakten. Enligt utredningen bör länsstyrelserna kunna genomföra föreslagna ändringar i kameraövervakningslagen inom befintlig budget.

För att en viltövervakningskamera ska få sättas upp har utredningen föreslagit att det ska krävas att den är fast monterad och är försedd med fast optik, att den har ett upptagningsområde som på marken inte är

större än 36 kvadratmeter, att området är tydligt markerat, att övervakningen endast sker klockan 18.00 – 9.00 samt att ”integritetsskyddande teknik” används. Vad gäller det sistnämnda kravet har utredningen konstaterat att kameror som avidentifierar inspelningar med enskilda människor inte finns och att det i stället ska ställas krav på ”manuell utsuddning” av personer i efterhand.

Flera remissinstanser har ställt sig avvisande till användningen av det föreslagna uttrycket ”integritetsskyddande teknik” och efterlyst ett förtydligande av innebörden. Datainspektionen har ansett att manuell radering av kameraupptagningar inte utgör ”integritetsvänlig teknik”, eftersom enskilda då kommer att kunna identifieras. I stället har Datainspektionen i sitt remissvar förespråkat en användning av åtelkameror som automatiskt spelar över eller raderar inspelat material efter en viss kortare tid, t.ex. något eller några dygn. Datainspektionen har därefter undersökt om det på marknaden finns åtelkameror med den teknik som myndigheten föreslagit och därvid konstaterat att sådana kameror saknas.

Mot bakgrund av det ovanstående och då det under ärendets handläggning har uppmärksammats att utredningen inte har berört eller föreslagit följdändringar i kameraövervakningslagen som bl.a. tar sikte på frågan om straff och anmälans innehåll är bedömningen att ytterligare överväganden bör göras i vissa delar som rör författningsändringar i kameraövervakningslagen.

Kameraövervakningslagen i korthet

Kameraövervakning regleras i kameraövervakningslagen (2013:460). Enligt lagen avses med kameraövervakning användning av övervakningsutrustning, bl.a. övervakningskameror. Övervakningskameror är TV-kameror, andra optisk-elektroniska instrument och därmed jämförbara utrustningar som är uppsatta så att de, utan att manövreras på platsen, kan användas för personövervakning (2 §).

För att en övervakningskamera ska få vara uppsatt så att den kan riktas mot en plats dit allmänheten har tillträde krävs tillstånd (8 §). Tillstånd ska ges om intresset av kameraövervakning väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli övervakad. Det är inte förenligt med lagens syfte att godta en övervakning vars ändamål lämpligen kan tillgodoses på något annat mindre integritetskränkande sätt (prop. 2012/13:115 s. 48).

Vid bedömningen av intresset av kameraövervakning ska det särskilt beaktas om denna behövs för att förebygga, avslöja eller utreda brott, förhindra olyckor eller andra därmed jämförliga ändamål (9 §). Kameraövervakning är således i första hand avsedd att användas i dessa syften. I förarbetena till 1998 års lag om allmän kameraövervakning

(1998:150) anges att kameraövervakning som inte sker i syfte att förebygga brott eller förhindra olyckor kan komma ifråga under förutsättning att det är fråga om ett samhälleligt intresse och att integritetsintrånget är försumbart (prop. 1997/98:64 s. 28). Uttalandet synes vara aktuellt även beträffande den nu gällande kameraövervakningslagen (jfr prop. 2012/13:115 s. 72).

Vid bedömningen av den enskildes intresse av att inte bli övervakad ska det särskilt beaktas hur övervakningen ska utföras, om teknik som främjar skyddet av den enskildes personliga integritet används och vilket område som ska övervakas (9 §). Syftet med användningen är utan betydelse, vilket vill säga att även om syftet med övervakningen är ett annat än att övervaka personer krävs det tillstånd om personövervakning är möjlig. Vad som i 9 § avses med teknik som främjar skyddet av den personliga integriteten förklaras i förarbetena till lagen, i vilka anges som exempel på integritetsvänlig teknik maskering och kryptering av det inspelade materialet, under förutsättning att den som bedriver övervakningen inte själv kan dekryptera materialet (prop. 2012/13:115 s. 49).

All övervakning med kameror som kan användas för personövervakning på platser dit allmänheten har tillträde kräver dock inte tillstånd. Tillstånd krävs inte när det gäller kameror avsedda för trafikövervakning, betalstationer för trängselskatt, skyddsobjekt m.m. samt för tillfällig övervakning av polis m.m. (10 och 11 §§). Tillstånd krävs inte heller beträffande övervakning för att förebygga, avslöja eller utreda brott i banklokaler, kreditmarknadsföretag och postkontor, i butikslokaler och i parkeringshus (12, 13 och 15 §§) samt i tunnelbanevagnar och tunnelbanestationer för att förebygga, avslöja eller utreda brott samt förhindra eller begränsa verkningarna av olyckor (14 §). I dessa fall får kameror sättas upp efter anmälan till länsstyrelsen i det aktuella länet. En anmälan om kameraövervakning ska göras skriftligen till länsstyrelsen och innehålla i huvudsak uppgift om vem som ska bedriva kameraövervakningen och, i förekommande fall, vem som ska ha hand om övervakningen för anmälarens räkning, vilken typ av verksamhet som övervakningen ska förekomma i, om bilder ska spelas in och bevaras samt vilka kategorier av befattningshavare som ska få tillgång till det bevarade materialet (21 §).

Upplysning om kameraövervakning ska lämnas genom tydlig skyltning eller på något annat verksamt sätt när övervakningsutrustningen sätts upp. Upplysning ska också lämnas om vem som bedriver övervakningen om detta inte framgår av förhållandena på platsen. Om ljud kan avlyssnas eller tas upp vid övervakningen ska särskild upplysning lämnas om detta (25 §).

Den som bedriver kameraövervakning ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda det upptagna bild- och

ljudmaterialet. Åtgärderna ska åstadkomma en säkerhetsnivå som är lämplig med beaktande av bl.a. de tekniska möjligheter som finns och hur pass känsligt materialet är (30 §).

Bild- eller ljudmaterial från kameraövervakning av en plats dit allmänheten har tillträde får bevaras under högst två månader, om inte länsstyrelsen beslutar om en längre bevarandetid. När materialet inte längre får bevaras ska det omedelbart förstöras (32 §).

Det är länsstyrelsen som utövar tillsyn över kameraövervakning av platser dit allmänheten har tillträde. Länsstyrelsen ska också se till att såväl tillståndskravet som anmälningsplikten för uppsatta övervakningskameror som inte har tagits i bruk följs (39 §). Inom ramen för tillsynsverksamheten får länsstyrelsen meddela de förelägganden som behövs för att kameraövervakningslagen, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och de beslut som har meddelats med stöd av lagen följs. Beslut om förelägganden får förenas med vite (41 och 42 §§).

Den som bedriver kameraövervakning i strid med lagen kan bli skadeståndsskyldig mot den övervakade för den skada och kränkning av den personliga integriteten som kameraövervakningen har orsakat (44 §). Därtill döms den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot bestämmelserna om bl.a. tillståndsplikt, anmälningsplikt eller bevarandetid för inspelat material till böter eller fängelse i högst ett år (45 §). Övervakningsutrustning som använts vid brott får förklaras förverkad om det inte är oskäligt (46 §).

Överväganden och förslag

Anmälningsplikt för åtelkameror

Promemorians förslag: En övervakningskamera ska efter anmälan få sättas upp för kameraövervakning av en vildsvinsåtel, om

1. kameran är fast monterad och försedd med fast optik,
2. kameran har ett upptagningsområde som på marken inte överstiger 36 kvadratmeter,
3. det övervakade området är tydligt markerat och markeringen är väl synlig i alla ljusförhållanden,
4. övervakning sker endast klockan 22.00 – 6.00 samt
5. kameran är placerad maximalt 50 centimeter från marken.

Avlyssning eller upptagning av ljud ska inte få ske utan tillstånd.

Skälen för promemorians förslag: Med hänsyn till de skador som vildsvinen åstadkommer är det viktigt att underlätta jakten. Jakt efter vildsvin skulle kunna underlättas genom att det nuvarande kravet på tillstånd för viltövervakningskameror ersätts av ett krav på anmälan. Ett

anmälningsförfarande skulle sannolikt även leda till fler lagligt uppsatta kameror jämfört med i dag. Detta skulle innebära att det blir lättare för allmänheten att upptäcka övervakningsområdena som bl.a. ska vara tydligt markerade och försedda med upplysning om att kameraövervakning äger rum. Det problem som dessa kameror i dag innebär ur integritetssynpunkt skulle därmed minska.

Ett undantag från tillståndsplikten ska dock endast avse kameraövervakning där det inte är motiverat med en individuell prövning i varje enskilt fall (se prop. 2012/13:115 s. 51 f.). Ett undantag ska således vara avgränsat till kameraövervakning där intresset av övervakning regelmässigt väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli övervakad.

När det gäller intresset av kameraövervakning kan det konstateras att syftet med övervakning av viltåtlar varken är brottsbekämpning eller förebyggande av olyckor. Övervakningen sker inte heller i syfte att övervaka personer. I stället är avsikten att effektivisera vildsvinsjakten för att minska vildsvinsstammarna i syfte att minska de skador på jordbruk och skog samt, mera indirekt, de trafikolyckor som vildsvinen orsakar. Regeringen har i förarbetena till kameraövervakningslagen uttalat att det finns ett samhällligt intresse av kameraövervakning med en effektiviserad vildsvinsjakt som syfte (prop. 2012/13:115 s. 72).

Eftersom allmänheten har tillträde till skog och mark enligt allemansrätten har den ett berättigat intresse av att kunna röra sig där utan att riskera att bli föremål för övervakning i en omfattning som inte kan anses acceptabel. Det är naturligtvis av yttersta vikt för friluftslivet att detta kan utövas utan farhågor beträffande den personliga integriteten, och människor förväntar sig normalt inte att bli övervakade i skog och mark. Avsikten med övervakningen av viltåtlar är emellertid inte att kamerornas upptagningsområde ska omfatta något annat än åteln och de djur som befinner sig vid denna. Hur övervakningen utförs beträffande kamerans placering, vilken typ av kamera som används och begränsningen av det övervakade området är därmed avgörande för bedömningen av om övervakningen är godtagbar ur integritetssynpunkt. Även hur det övervakade området markeras är av betydelse. Som angetts ovan måste övervakning av detta slag ske på ett sådant sätt att integritetsintrånget är försumbart.

Mot bakgrund av vad som har uppmärksammat under ärendets handläggning, de synpunkter som har framkommit under remissbehandlingen och Datainspektionens besked om att det saknas åtelkameror med automatiska raderingsmöjligheter finns skäl att närmare analysera den av utredningen föreslagna bestämmelsen, 15 a §, i kameraövervakningslagen.

Det finns ingen anledning att i detta skede närmare beröra de föreslagna kraven på att övervakningen ska ske med fast monterad kamera som är försedd med fast optik och det kameraövervakade områdets storlek.

Vad beträffar det av utredningen föreslagna kravet på tydlig markering av den övervakade platsen har Datainspektionen framhållit att det bör tydliggöras vad som krävs i detta hänseende. Datainspektionen har betonat att markeringen måste vara synlig även vid dåliga ljusförhållanden, eftersom övervakningen föreslås ske under kvällar och nätter. Med anledning av Datainspektionens påpekande görs bedömningen att det av utredningen föreslagna kravet på tydlig markering bör preciseras på så sätt att det även framgår av bestämmelsen att markeringen ska vara väl synlig i alla ljusförhållanden. Övervakaren får i varje enskilt fall bedöma hur markeringen lämpligast ska ske. Förslagsvis kan markeringen ske med hjälp av pålar eller stängsel som är utrustade med reflexer eller dylikt. Människor som rör sig vid åtelplatserna i mörker får antas bära med sig ljuskällor av något slag och bör redan mot den bakgrunden kunna uppmärksamma det markerade området.

Flera remissinstanser har invänt mot utredningens förslag om att begränsa möjligheten till kameraövervakning till ett visst tidsintervall, bl.a. eftersom det anses dåligt anpassat till ljusförhållandena i norra Sverige under olika årstider. Med hänsyn till att vildsvinsjakt bedrivs hela året, utom en period under våren, kommer övervakningen att kunna bedrivas vid varierande ljusförhållanden. Det har även framförts av Svenska Jägareförbundet att kartläggningen av vildsvinens rörelsemönster begränsas eftersom viltet besöker åtlarna även andra tider än bara nattetid.

För att tillförsäkra att integritetsintrånget blir försumbart bör möjligheten till kameraövervakning begränsas till ett visst tidsintervall. Vildsvin är främst aktiva nattetid. Att ha ett mer allmänt hållet krav om att övervakning får ske nattetid, efter mörkrets inbrott eller liknande, kan lätt leda till tolkningssvårigheter. Eftersom den föreslagna bestämmelsen om anmälningsskyldighet föreslås vara straffsanktionerad (se närmare nedan) är det av största vikt att bestämmelsen är lättförståelig. Av detta skäl är ett krav om att kameraövervakning ska få ske vissa klockslag att föredra. Mot bakgrund av att jakten efter vildsvin i dagsläget bedrivs i södra och mellersta Sverige är bedömningen att en reglering med angivande av klockslag inte kommer att inverka på möjligheten att jaga vildsvin i någon nämnvärd utsträckning. Om det framöver visar sig att vildsvinens utbredning når norra Sverige kan det dock finnas skäl att återkomma i denna fråga.

Till skillnad från utredningen, som föreslår ett tidsintervall klockan 18.00 – 9.00, görs bedömningen att tidsintervallet bör begränsas ytterligare till att gälla klockan 22.00 – 6.00, eftersom sannolikheten att allmänheten

rör sig i skog och mark under denna tidpunkt framstår som liten. Att övervakningen begränsas till sena kvällar och nätter får anses innebära ett mindre integritetsintrång än övervakning på andra tider av dygnet.

Utredningen har vidare föreslagit att ett krav för att övervakningskameror ska få användas efter anmälan ska vara att "integritetsskyddande teknik" används. Med detta avser utredningen teknik som innebär att kameror automatiskt "suddar ut" bilder av människor och därmed omöjliggör identifiering. Utredningen konstaterar att sådan teknik inte finns tillgänglig i dag, men att den kan tänkas komma att utvecklas i framtiden. I stället anser utredningen att syftet att personer inte ska kunna identifieras kan uppfyllas genom att användaren tar bort bilder av människor manuellt i efterhand. Enligt utredningen ställer länsstyrelserna normalt upp ett sådant villkor i beslut om tillstånd.

Remissinstanserna har överlag ställt sig avvisande till användning av begreppet "integritetsskyddande teknik" och efterlyst ett förtydligande av innebörden.

Datainspektionen har pekat på att uttrycket "integritetsskyddande teknik" inte förekommer i kameraövervakningslagen i dag och att det måste ges en definition i lagen om det ska användas. Datainspektionen har samtidigt framhållit att manuell radering av kameraupptagningar inte utgör integritetsvänlig teknik och i stället förordat en användning av åtelkameror som automatiskt spelar över eller raderar inspelat material efter en viss kortare tid, t.ex. något eller några dygn. Datainspektionen har därefter undersökt om det på marknaden finns åtelkameror med den teknik som myndigheten föreslagit och därvid konstaterat att sådana kameror saknas.

Mot bakgrund av de synpunkter som har lämnats i fråga om uttrycket "integritetsskyddande teknik" görs bedömningen att det inte bör användas i lagen. Eftersom Datainspektionen har konstaterat att det saknas åtelkameror med automatiska raderingsmöjligheter, krävs andra åtgärder för att se till att integritetsintrånget blir försumbart vid ett anmälningsförfarande. Det bör i sammanhanget ändå framhållas att det finns allmänna bestämmelser om säkerhet i kameraövervakningslagen. Dessa innehåller bl.a. krav på att den som bedriver övervakningen ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda det upptagna materialet (30 och 31 §§).

Ett sätt att kompensera bristen på kameror med automatisk raderingsfunktion är att placera kamerorna lågt i förhållande till marken vilket minskar risken för att människor som fångas på bild kan identifieras. Såsom Datainspektionen har påpekat kan det dock uppkomma situationer där personer ändå kan bli föremål för kameraövervakning, t.ex. om en person hukar sig eller om ett barn lägger sig ner i den kameraövervakade terrängen. Antalet sådana fall måste antas

vara mycket begränsat. Genom tydlig markering av det övervakade området och upplysning om att kameraövervakning äger rum, bör sådana situationer i de allra flesta fall kunna undvikas.

Datainspektionen har vidare anfört att en reglering som innebär att kamerorna ska placeras lågt i förhållande till marken kan innebära att det övervakade området kan variera beroende på markförhållandena på platsen, t.ex. om marken sluttar. I detta avseende ska betonas att övervakaren är ytterst ansvarig för att se till att kameraövervakningen inte överskrider storleken på det upptagningsområde som anges i den föreslagna bestämmelsen. Det bör därför åligga övervakaren att placera kameran på ett sådant sätt att den angivna storleken inte överskrids.

Genom de begränsande villkor som föreslås för den anmälningspliktiga kameraövervakningen vid vildsvinsjakt bedöms integritetsintrånget som försumbart.

Bevarandetid av material från allmän kameraövervakning av vildsvinsåtel

Promemorians förslag: Bild- eller ljudmaterial från kameraövervakning av en vildsvinsåtel dit allmänheten har tillträde ska endast få bevaras under högst en vecka.

Skälen för promemorians förslag: Enligt 32 § kameraövervakningslagen får bild- eller ljudmaterial från kameraövervakning av en plats dit allmänheten har tillträde bevaras under högst två månader, om inte länsstyrelsen beslutar om en längre bevarandetid. När materialet inte längre får bevaras ska det omedelbart förstöras.

En allmän utgångspunkt för bestämmelsen är att ändamålen med övervakningen ska kunna nås, innebärande att övervakningsmaterialet ska kunna sparas under tillräckligt lång tid för att kunna komma till avsedd användning (prop. 2012/13:115 s. 123).

För att ytterligare minska integritetsintrånget för enskilda bör bevarandetiden för material från allmän kameraövervakning av vildsvinsåtlar begränsas i förhållande till vad som gäller generellt enligt lagen. På så sätt minskas spridningsrisken av materialet. En rimlig avvägning är att bevarandetiden för materialet bör kunna sättas till en vecka. Detta får anses vara tillräckligt lång tid för att en kartläggning av vildsvinens rörelsemönster ska kunna ske. Att kameraövervakaren regelbundet – t.ex. en gång i veckan – besöker åtelplatsen framstår dessutom som troligt. Att ha en kortare bevarandetid än en vecka framstår dock inte som ändamålsenligt i förhållande till syftet med bestämmelsen om kameraövervakning. En kortare tidsfrist kan dessutom bli alltför betungande för övervakaren vilket kan få till följd att bestämmelsen inte följs.

Eftersom automatisk raderingsteknik för åtelkameror för närvarande saknas på marknaden sker förstörelse av materialet lämpligast genom en manuell radering av lagrat material; på minneskortet i kameran men även i bl.a. mobiltelefon, dator och andra lagringsutrymmen på internet om inspelat material har skickats dit. I sammanhanget kan nämnas att det av 28 – 29 §§ kameraövervakningslagen framgår att inspelat material inte får behandlas för något ändamål som är oförenligt med det som materialet samlades in för samt att tillgång till materialet inte får ges till fler än vad som behövs för att övervakningen ska kunna bedrivas.

Innehållet i en anmälan

Promemorians förslag: Innehållet i anmälan ska motsvara de krav som uppställs i 21 § kameraövervakningslagen.

Skälen för promemorians förslag: Enligt 21 § kameraövervakningslagen ska en anmälan göras skriftligen hos länsstyrelsen i det län där kameraövervakningen ska ske. I anmälan ska huvudsakligen anges vem som ska bedriva kameraövervakningen och, i förekommande fall, vem som ska ta hand om övervakningen för anmälares räkning, vilken typ av verksamhet som övervakningen ska förekomma i, om bilder ska spelas in och bevaras samt vilka befattningshavare som ska få tillgång till det bevarade materialet. Därutöver ska enligt 25 § samma lag upplysning lämnas om vem som bedriver övervakningen om detta inte framgår av förhållandena på platsen.

Vid kameraövervakning får den som bedriver övervakningen anses vara ansvarig för den. Det kan också vara flera som tillsammans bedriver övervakningen. Att den som bedriver kameraövervakningen kan överlåta det faktiska handhavandet av övervakningen till någon annan innebär inte att ansvaret för övervakningen överläts (prop. 2012/2013:115 s. 50).

Den nuvarande regleringen av vad en anmälan ska innehålla bör även avse kameraövervakning av vildsvinsätlar. En hänvisning till den nya bestämmelsen, 15 a §, ska därför göras i bestämmelsen.

Straffansvar

Promemorians förslag: Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot bestämmelsen i 15 a § kameraövervakningslagen om anmälningsplikt ska dömas till böter eller fängelse i högst ett år. Detsamma gäller den som bryter mot bestämmelsen om bevarandetid i 32 § avseende bild- och ljudmaterial från allmän kameraövervakning av vildsvinsätel.

Skälen för promemorians förslag: Av 45 § kameraövervakningslagen följer att den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot någon av bestämmelserna om t.ex. tillståndsplikt, anmälningsplikt eller upplysningsplikt döms till böter eller fängelse i högst ett år. I ringa fall

ska det inte dömas till ansvar. Inte heller ska det dömas till ansvar för en gärning som omfattas av ett vitesföreläggande. Överträdelser av bestämmelserna om anmälningsskyldighet är således i dag straffsanktionerade.

Lagstiftningen om kameraövervakning har till syfte att ge enskilda skydd mot integritetsintrång och det avgörande för bedömningen av en gärnings straffvärde blir därför hur allvarligt integritetsintrång den kunnat förorsaka. Vid bedömningen måste samtliga omständigheter kring övervakningen beaktas. Av stor betydelse är naturligtvis integritetsskador eller risker för att sådana kan uppkomma. Vidare måste beaktas om övervakningsutrustningen tagits i bruk. Andra faktorer som måste vägas in vid bedömningen är hur länge övervakningen har pågått och med vilka medel den skett, om bilder bevarats och om ljud tagits upp (prop. 1997/98:64 s. 68). Vid straffmätningen ska även de allmänna regler som finns i 29 kap. brottsbalken beaktas.

I andra stycket undantas ringa fall från straffansvar. De faktorer som har redovisats ovan ska beaktas även vid bedömningen om gärningen ska anses som ringa. Exempelvis har åsidosättande av upplysnings-skyldigheten i ett rent privat sammanhang, t.ex. i ett utrymme i en bostad, ansetts utgöra ett ringa fall (prop. 1989/90:119 s. 57; jfr prop. 2012/13:115 s. 42).

Bestämmelsen om bevarandetid föreslås, i likhet med vad som gäller för bild- och ljudmaterial från kameraövervakning av annan plats dit allmänheten har tillträde, vara straffsanktionerad. En straffsanktion är viktig för skyddet av den personliga integriteten.

Författningsförslag

Förslag till lag om ändring i kameraövervakningslagen (2013:460)

Härigenom föreskrivs i fråga om kameraövervakningslagen (2013:460) dels att 21, 32 och 45 §§ ska ha följande lydelse, dels att det ska införas en ny paragraf, 15 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 a §

En övervakningskamera får efter anmälan sättas upp för kameraövervakning av en vildsvinsätel, om

1. kameran är fast monterad och försedd med fast optik,

2. kameran har ett upptagningsområde som på marken

*inte överstiger 36 kvadratmeter,
3. det övervakade området är tydligt markerat och markeringen är väl synlig i alla ljusförhållanden,
4. övervakning sker endast mellan klockan 22.00 – 6.00 samt
5. kameran är placerad maximalt 50 centimeter från marken.
Avlyssning eller upptagning av ljud får inte ske utan tillstånd.*

21 §

En anmälan om kameraövervakning enligt 12–15 §§ ska göras skriftligen hos länsstyrelsen i det län där kameraövervakningen ska ske.

En anmälan om kameraövervakning enligt 12–15 a §§ ska göras skriftligen hos länsstyrelsen i det län där kameraövervakningen ska ske.

I en anmälan om kameraövervakning ska det anges

1. vem som ska bedriva kameraövervakningen och i förekommande fall vem som ska ha hand om övervakningen för anmälarens räkning,
2. vilken typ av verksamhet som övervakningen ska förekomma i,
3. om bilder ska spelas in och bevaras eller, i fall som avses i 12 §, ljud avlyssnas och tas upp,
4. vilka kategorier av befattningshavare som ska få ha tillgång till det bevarade materialet, och
5. om området omedelbart utanför in- och utgångar samt uttagsautomater eller liknande anordningar ska övervakas i enlighet med bestämmelserna i 12 §.

Om de förhållanden som har redovisats i en anmälan enligt andra stycket ändras, ska länsstyrelsen skriftligen underrättas om förändringen.

32 §

Bild- eller ljudmaterial från kameraövervakning av en plats dit allmänheten har tillträde får bevaras under högst två månader, om inte länsstyrelsen beslutar om en längre bevarandetid.

Bild- eller ljudmaterial från kameraövervakning av en vildsvinsätel dit allmänheten har tillträde får dock endast bevaras under högst en vecka.

Bild- och ljudmaterial från kameraövervakning av en plats dit allmänheten inte har tillträde får inte bevaras under längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med övervakningen. När bild- eller ljudmaterial från kameraövervakning inte längre får bevaras ska det omedelbart förstöras.

45 §

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot någon av bestämmelserna i

1. 8 § om tillståndsplikt,
2. 12–15 §§ om anmälningsplikt,
3. 25 § om upplysningsplikt,
4. 32 § första stycket om bevarandetid, och
5. 34 § om överföring till tredjeland.

Detsamma gäller den som bryter mot villkor i beslut som har meddelats med stöd av 19 eller 20 §.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar.

För en gärning som omfattas av ett vitesföreläggande ska det inte dömas till ansvar.

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot någon av bestämmelserna i

1. 8 § om tillståndsplikt,
2. 12–15 *a* §§ om anmälningsplikt,
3. 25 § om upplysningsplikt,
4. 32 § första *och andra styckena* om bevarandetid, och
5. 34 § om överföring till tredjeland.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2016.